

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX KADENCJA**

Warszawa, dnia 14 lutego 2017 r.

druk nr 424

**MINISTERSTWO
SPRAW ZAGRANICZNYCH
SEKRETARZ KOMITETU
do SPRAW EUROPEJSKICH
Karolina OSTRZYNIIEWSKA**

**Pan
Stanisław KARCZEWSKI
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na wniosek skierowany w dniu 10 listopada 2016 r. do Ministerstwa Spraw Zagranicznych w trybie art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. nr 213, poz. 1395), w załączeniu przekazuję stanowisko Rządu w sprawie dokumentu UE:

Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Program prac Komisji na rok 2017 „Na rzecz Europy, która chroni, wspiera i broni” COM(2016) 710.

Z wyrazami szacunku

z up. Z-ca Dyr. Dep. Komitetu do Spraw Europejskich
(-) Katarzyna Wiatr

STANOWISKO RZĄDU

I. METRYKA DOKUMENTU

Tytuł
KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Program prac Komisji na rok 2017 Na rzecz Europy, która chroni, wspiera i broni

Data otrzymania dokumentu przez Parlament RP	Data przyjęcia stanowiska przez Komitet do Spraw Europejskich
07.11.2016	17 listopada 2016 r.

Sygnatury			
Komisja Europejska	COM(2016) 710	Rada UE	–

Instytucja wiodąca
Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Instytucje współpracujące
KPRM, MC, ME, MEN, MF, MGMIŻŚ, MKiDN, MNiSW, MON, MRPiPS, MR, MRiRW, MiB, MS, MSiT, MSP, MSWiA, MŚ, MZ, UOKiK, UZP, NBP

II. CEL DOKUMENTU

Program prac Komisji na 2017 rok obejmuje wykaz inicjatyw legislacyjnych i pozalegisacyjnych przewidzianych do opublikowania do końca 2017 roku. Zgodnie z agendą *Lepsze Regulacje (Better Regulation)* – KE kładzie nacisk na zapewnienie wysokiej jakości otoczenia regulacyjnego i dążenie do poprawy operacyjności swoich działań. W dokumencie silnie zaakcentowano potrzebę zakończenia realizacji rozpoczętych projektów legislacyjnych i gotowość KE do współpracy z pozostałymi instytucjami UE w tym zakresie.

Program prac Komisji na 2017 rok nie wyznacza wielu nowych celów, skupia się przede wszystkim na kontynuacji wcześniejszych inicjatyw. KE zapowiada również dążenie do poprawy egzekwowania obowiązującej legislacji UE. Z okazji przypadającej w marcu 2017 roku 60. rocznicy podpisania Traktatów Rzymskich, intencją KE jest realizowanie pozytywnego programu działań, który przeloży się na wymierne korzyści dla obywateli.

Program ten odzwierciedla priorytety wskazane przez Przewodniczącego J-C. Junckera w przemówieniu „Orędzie o stanie Unii” (*State of the Union*) wygłoszonym w PE 14 września 2016 r. („Europa, która chroni, wspiera i broni”). Wśród kluczowych wyzwań stojących przed UE, KE wymienia bezrobocie (w szczególności osób młodych) i nierówności społeczne, kryzys migracyjny, zagrożenie terrorystyczne, niestabilność we wschodnim i południowym sąsiedztwie UE, a także niepewność związaną z zamiarem wyjścia Wielkiej Brytanii z UE.

W *Programie prac* KE powtarza swoje wcześniejsze zobowiązania dotyczące realizacji programu sprawności i wydajności regulacyjnej (REFIT). W ramach programu REFIT KE będzie kontynuować przegląd obowiązującej legislacji UE, który służy zweryfikowaniu, czy jest ona nadal adekwatna do założonych celów i czy skutecznie przyczynia się do ich realizacji.

W *Programie prac* podkreślono również znaczenie propozycji dotyczącej obowiązkowego rejestru przejrzystości obejmującego KE, PE i Radę, której celem jest uporządkowanie zasad prowadzenia działalności lobbingowej i zwiększenie transparentności procesu decyzyjnego w UE.

Koncepcyjnie *Program prac* nie odbiega od wcześniejszych dokumentów tego typu, podrozdziały obejmują główne priorytety tematyczne, zgodnie z wytycznymi politycznymi Przewodniczącego J-C. Junckera dla KE z lipca 2014 r. Podobnie jak w poprzednich latach, *Program prac* KE 2017 uzupełniają załączniki przedstawiające tabelarycznie listę nowych inicjatyw, inicjatyw w ramach REFIT, listę opublikowanych już wniosków priorytetowych, listę projektów wycofanych oraz listę aktów obowiązujących, które KE zamierza uchylić.

III. DOKUMENTY POWIĄZANE

1. Deklaracja z Bratysławy przyjęta przez szefów państw i rządów 27 państw członkowskich i plan z Bratysławy, 16 września 2016 r.
2. List intencyjny (*Letter of intent*) Przewodniczącego KE Jean-Claude Junckera do Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego M. Schultza oraz Premiera Słowacji R. Fico, 14 września 2016 r.
3. Wytyczne polityczne na następną kadencję Komisji Europejskiej. Nowy początek dla Europy: mój program na rzecz zatrudnienia, wzrostu, sprawiedliwości i zmian demokratycznych, Jean-Claude Juncker, 15 lipca 2014 r.
4. Strategiczny program Unii w okresie zmian, konkluzje Rady Europejskiej z dn. 27 czerwca 2014 r.

IV. STANOWISKO RZĄDU

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej co do zasady popiera działania zawarte w *Programie prac KE na rok 2017*.

Rząd RP popiera związanie *Programu prac* z agendą *Better Regulation* i ocenę jakości otoczenia regulacyjnego poprzez weryfikowanie rzeczywistej potrzeby wprowadzania kolejnych regulacji. Rząd RP z zadowoleniem odnotowuje zmniejszenie liczby nowych inicjatyw i skoncentrowanie aktywności KE na kontynuacji rozpoczętych już działań. Rząd RP z satysfakcją stwierdza również położenie przez KE nacisku na realizację zobowiązań wynikających z programu sprawności i wydajności regulacyjnej (REFIT). W opinii Rządu RP systematyczna weryfikacja stanu prawnego pod względem dostosowania obowiązującej

legislacji do rzeczywistych potrzeb oraz ocena jakości obowiązujących aktów prawnych służy ogólnej poprawie otoczenia regulacyjnego w UE. Celem takiego działania jest także uproszczenie regulacji unijnych w zakresie wdrażania funduszy UE, aby zapewnić optymalne i równocześnie efektywne środowisko wdrażania.

Jednocześnie, Rząd RP wyraża nadzieję, że KE wykaże szczególne zaangażowanie w realizację wskazanego w *Programie prac* zobowiązania do zbliżenia działań KE do potrzeb i oczekiwań obywateli UE, zgodnie z założeniami „procesu bratysławskiego”. W opinii Rządu RP jednym ze sposobów wzmocnienia legitymacji demokratycznej UE jest zwiększenie roli – wybieranych w bezpośrednich wyborach – parlamentów narodowych. Potrzebne jest wyraźne zobowiązanie instytucji UE do praktycznej i efektywnej implementacji zasad pomocniczości i proporcjonalności, w szczególności w odniesieniu do propozycji nowych regulacji oraz merytorycznego odniesienia się do zastrzeżeń parlamentów narodowych w procedurze monitoringu przestrzegania tych zasad. Oczekujemy dogłębnej analizy każdej „żółtej kartki” udzielonej KE przez parlamenty narodowe. W tym kontekście Rząd RP oczekuje również, że propozycje legislacyjne KE w szerszym zakresie niż dotychczas uwzględniać będą wpływ regulacji na słabiej rozwinięte państwa i regiony UE.

Rząd RP co do zasady popiera przeprowadzoną przez KE analizę głównych problemów oraz dobór priorytetów.

Jednakże Rząd RP pragnie podkreślić brak w programie KE segmentu przemysłowego. Mimo że dokument nawiązuje do priorytetów ogłoszonych na początku mandatu obecnej KE, jednym z których był: „Pogłębiony i uczciwszy rynek wewnętrzny ze wzmocnioną bazą przemysłową”, w rzeczywistości brak jest propozycji w tym zakresie. Jest to rozczarowujące tym bardziej, że reindustrializacja była priorytetem Przewodniczącego KE.

Polska, pragnąc zainicjować wznowienie dyskusji na temat wzmocnienia działań w obszarze przemysłu europejskiego, wystąpiła z inicjatywą listu do KE, którą poparło 16 państw członkowskich. List został wysłany 26 września br. i jest rezultatem prowadzonych wcześniej dyskusji. Podczas spotkania Grupy Przyjaciół Przemysłu w Warszawie w kwietniu br., wśród uczestników była duża zgodność co do potrzeby ambitnego dwutorowego podejścia do polityki przemysłowej na poziomie europejskim. Z jednej strony trzeba uwzględnić potrzeby przemysłu we wszystkich obszarach polityki gospodarczej, które mają wpływ na konkurencyjność, a z drugiej strony tworzyć ramy horyzontalne. W Warszawie apelowano do Komisji o przygotowanie Komunikatu ws polityki przemysłowej pokazującego stan przemysłu oraz oceniającego efektywność podjętych w ciągu ostatnich dwóch lat działań, a także Planu Działań, który pozwoliłby odpowiedzieć na wyzwania w poszczególnych sektorach.

Polska oczekuje, że postulaty przedstawione w liście zostaną wzięte pod uwagę przez Komisję w ramach dalszych prac.

W zakresie wzmocnienia bezpieczeństwa wewnętrznego UE, z polskiej perspektywy, jedną z najważniejszych kwestii, obok zapobiegania i zwalczania terroryzmu oraz poważnej przestępczości, jest poprawa ochrony granic zewnętrznych UE poprzez przeprowadzanie systematycznych kontroli oraz wykorzystanie dostępnych systemów wymiany informacji i innych narzędzi IT. W tym kontekście Rząd RP popiera działania zmierzające do szybkiego uzgodnienia projektu rozporządzenia dot. Systemu Wjazdu i Wyjazdu (EES) oraz zmiany Kodeksu Granicznego Schengen (KGS) dot. systematycznych kontroli. Jednocześnie, rozpatrując zapowiadane inicjatywy w przedmiotowym obszarze, Polska oczekuje propozycji legislacyjnej dotyczącej zmian w zakresie podstaw prawnych Systemu Informacyjnego Schengen (SIS II), które przyczynią się do lepszego wykorzystywania tego systemu. Odnotowując ujęte w konkluzjach z dnia 21 października 2016 r., oczekiwanie Rady

Europejskiej na wniosek legislacyjny KE ws. Europejskiego Systemu Informacji o Podróży i Zezwoleniach na Podróż (ETIAS), Rząd nie sprzeciwia się ujęciu go w programie pracy KE na rok 2017.

W dalszym ciągu wyzwaniem dla UE pozostaje presja migracyjna. W ocenie Polski, działania podejmowane w obliczu tego wyzwania powinny koncentrować się na współpracy z państwami trzecimi, będącymi krajami pochodzenia lub tranzytu migrantów, rozwoju polityki powrotowej i readmisji. Konsekwentnie podkreślamy, że kompleksowa odpowiedź UE na kryzys migracyjny i uchodźczy powinna uwzględniać sytuację poszczególnych państw, w tym trudności ale i potencjał do podejmowania działań w poszczególnych obszarach.

Takie założenie powinno też leżeć u podstaw reformy Wspólnego Europejskiego Systemu Azylowego. Polska wskazuje na konieczność osiągnięcia nowego szerokiego kompromisu w tym zakresie, który będzie uwzględniał ideę elastycznej solidarności i dobrowolności. Dlatego też Rząd RP negatywnie odnosi się do propozycji KE ws. korekcyjnego mechanizmu alokacji, który będzie czynnikiem generującym napływ migrantów do Europy.

Rząd RP wspiera inicjatywy KE na rzecz rozwoju rynku wewnętrznego UE i wzmocnienia bazy przemysłowej. Działania te powinny doprowadzić do uwolnienia potencjału rynku i zapewnienia synergii z innymi inicjatywami, w tym m.in. strategii jednolitego rynku cyfrowego, w celu stworzenia warunków dla poprawy konkurencyjności gospodarki unijnej i jej adaptacji do wymogów rewolucji cyfrowej. W tym kontekście, Rząd RP za szczególnie ważne uważa inicjatywy na rzecz dalszej liberalizacji rynku usług, a także wsparcia MSP, *start-upów* oraz *scale-upów*, których rozwój z wykorzystaniem innowacji i nowych technologii powinien przyczynić się do wzrostu gospodarczego i stworzenia nowych miejsc pracy. Polska z uwagą będzie śledziła prace KE w zakresie pakietów własności intelektualnej oraz usługowego, wspierając te inicjatywy, które poprzez dalszą liberalizację przyczyniają się do poprawy warunków działalności gospodarczej na rynku wewnętrznym oraz życia obywateli.

W zakresie polityki podatkowej, Rząd RP popiera celowość inicjatywy KE w zakresie działań zmierzających do zapewnienia sprawiedliwego i skutecznego systemu opodatkowania osób prawnych w UE (wprowadzenie wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych – CCCTB). Ponadto Rząd RP oczekiwania będzie od KE podjęcia działań na rzecz przyznania państwom członkowskim większej elastyczności w stosowaniu stawek VAT (zgodnie z zapowiedziami KE z komunikatu dotyczącego planu działania w sprawie VAT). Rząd RP wspiera również działania na rzecz modernizacji instrumentów ochrony handlu, które powinny w większym stopniu uwzględniać nieuczciwe praktyki handlowe zagrażające konkurencyjności europejskiego przemysłu.

Ponadto Rząd RP pozostanie aktywnie zaangażowany w obronę traktatowych swobód rynku wewnętrznego, przede wszystkim swobody świadczenia usług i swobody przepływu pracowników, które przynoszą korzyści wszystkim państwom członkowskim UE i wpływają na wzrost konkurencyjności UE. W tym kontekście Rząd RP z dużą rezerwą odnosi się do zapowiedzianej przez KE w ramach realizacji programu REFIT rewizji szeregu aktów prawnych regulujących funkcjonowanie rynku przewozów drogowych (tzw. inicjatywy drogowe). Rząd wyraża obawy, że planowane zmiany, szczególnie w zakresie tzw. kwestii socjalnych w transporcie obejmujących warunki zatrudnienia kierowców oraz dostępu do rynku przewozów, będą skutkować wprowadzeniem dodatkowych obciążeń administracyjnych i finansowych dla przewoźników drogowych, ograniczeniem możliwości korzystania ze swobody świadczenia usług i w konsekwencji doprowadzą do fragmentaryzacji europejskiego rynku transportowego. Rząd z niepokojem obserwuje również wzrost tendencji protekcyjnych w niektórych państwach członkowskich, które dotyczą w głównej mierze sektor transportu drogowego. W ocenie Rządu, KE powinna

aktywnie przeciwdziałać tego typu tendencjom, zagrażającym integralności rynku wewnętrznego UE, a nie proponować inicjatywy zmierzającej do sztucznego ograniczenia swobodnej konkurencji na jednolitym rynku.

Funkcjonowanie rynku wewnętrznego pozostaje również ściśle powiązane z polityką społeczną i zatrudnienia. Rząd RP odnotowuje, że w *Programie Prac KE na rok 2017* nie została uwzględniona zapowiadana wcześniej przez KE rewizja rozporządzenia 883/2004 ws. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Jednakże Rząd RP będzie z uwagą śledził przebieg dyskusji nad tym przyszłym projektem KE oraz sprzeciwił się próbom wprowadzenia rozwiązań niekorzystnych z punktu widzenia polskich pracowników migrujących.

Rząd RP wyraża ponadto wątpliwości co do Europejskiego Filaru Praw Socjalnych, inicjatywy KE w ramach pogłębiania Unii Gospodarczej i Walutowej, której zarys został opublikowany w marcu 2016 r. W opinii Polski inicjatywa ta nie może prowadzić do narzucenia zunifikowanych standardów socjalnych we wszystkich państwach członkowskich UE. W ocenie Rządu RP większe zbliżenie standardów socjalnych może być osiągnięte tylko poprzez pogłębianie rynku wewnętrznego i implementację ambitnej agendy na rzecz wzrostu. W opinii Rządu RP koncepcja Europejskiego Filaru Praw Socjalnych wymaga dalszej pogłębionej dyskusji, zarówno ze względu na powiązania nowej inicjatywy KE z szeregiem obowiązujących już instrumentów prawnych, jak również ze względu na podział kompetencji pomiędzy państwami członkowskimi a UE w obszarze polityki społecznej i zatrudnienia. W tym kontekście Rząd RP pragnie podkreślić, że inicjatywa na szczeblu UE nie powinna przełożyć się na działania legislacyjne, ale powinna mieć charakter prawnie niewiążący.

Rząd RP zgadza się z potrzebą reformy UGW w krótkim horyzoncie czasowym. Polska będzie konsekwentnie przypominać o konieczności utrzymania pełnej transparentności i otwartości procesu reformy, także na państwa spoza strefy euro. Rząd RP oczekuje, że wszelkie nowe rozwiązania dotyczące zmian w funkcjonowaniu samej strefy euro, nie będą naruszać zasad funkcjonowania jednolitego rynku ani też zakłócać konkurencyjności gospodarek poszczególnych państw członkowskich oraz UE jako całości.

Dla KE priorytetem będzie także zakończenie tworzenia Unii Bankowej. W tym kontekście KE podkreśla potrzebę wypracowania porozumienia w sprawie wspólnego europejskiego systemu gwarantowania depozytów (*European Deposit Insurance Scheme, EDIS*). W ocenie Rządu RP konieczne jest uzupełnienie propozycji legislacyjnej EDIS o kwestie dotyczące przystępowania do systemu (oraz występowania) krajów spoza strefy euro.

W obszarze środowiska, Rząd Polski z zainteresowaniem odnosi się do wszelkich inicjatyw KE dotyczących gospodarki o obiegu zamkniętym. W szczególności za pozytywną należy uznać zapowiedź przygotowania przez KE strategii odnośnie do tworzyw sztucznych obejmującą jego wykorzystanie, ponowne wykorzystanie oraz recykling. Niemniej jednak niektóre działania zawarte w zapowiadanych przez KE projektach dotyczących gospodarki o obiegu zamkniętym mogą okazać się rozwiązaniami o dużym stopniu ambicji, których wdrożenie może być utrudnione, biorąc pod uwagę specyfikę niektórych państw członkowskich, w tym Polski. Dlatego Rząd RP stoi na stanowisku, iż każdy projekt legislacyjny KE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym musi być oceniany z punktu widzenia potrzeby zachowania równowagi między celami środowiskowymi a skutkami gospodarczymi i finansowymi nowych regulacji.

Polska zauważa, że KE nie uwzględniła w programie prac na 2017 r. celów związanych z realizacją unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności do 2020 r. Uważamy, że jest to istotny obszar działań UE, ściśle związany z zasadą zrównoważonego rozwoju i powinien być bardziej uwypuklony, w szczególności biorąc pod uwagę dyskusję na forum

międzynarodowym o konieczności włączenia celów ochrony różnorodności biologicznej do innych polityk.

W zakresie polityki klimatycznej, Polska zgadza się ze stanowiskiem KE ws. wdrożenia Porozumienia Paryskiego, zwraca jednak uwagę na konieczność zapewnienia większej elastyczności narzędzi redukcji emisji w polityce klimatycznej UE zgodnie z „duchem” Porozumienia Paryskiego i przy odpowiednim uwzględnieniu specyficznych uwarunkowań państw członkowskich. Jednocześnie Rząd RP zwraca uwagę, że określenie celu Porozumienia Paryskiego jako „dekarbonizacyjnego” jest niezgodne z faktem. Ograniczenie emisji to nie tylko redukcja emisji gazów cieplarnianych, ale także dodatkowe wysiłki podejmowane na rzecz ich pochłaniania – takie też zapisy zawiera Porozumienie Paryskie.

Rząd RP popiera działania mające na celu ograniczanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery przez rozwijanie i wdrażanie nowych technologii w procesach transportowych. Upowszechnienie pojazdów elektrycznych przełoży się na poprawę komfortu życia i stanu zdrowia Polaków, zwłaszcza poprzez poprawę jakości powietrza, szczególnie w miastach, w których znacząca ilość zanieczyszczeń powietrza pochodzi z sektora transportu.

W obszarze polityki energetycznej, Polska oczekuje, że w finalizowanych w 2017 r. negocjacjach zapisów pakietu na rzecz bezpieczeństwa dostaw gazu (rewizja rozporządzenia SoS oraz decyzji IGA), KE będzie zdecydowanie bronić ambitnych rozwiązań na rzecz współpracy regionalnej, solidarności i transparentności na rynku gazu. W tym kontekście Polska oczekuje też, że KE zajmie zdecydowane stanowisko ws. zgodności projektu Nord Stream 2 z legislacją UE, również na odcinku morskim gazociągu, oraz z celami Unii Energetycznej. Analogicznej priorytetyzacji kwestii bezpieczeństwa dostaw energii oczekujemy w zapowiedzianych na koniec 2016 r., a więc przewidzianych do dyskusji w 2017 r., propozycjach KE dot. nowej architektury rynku energii i nowego zarządzania wdrażaniem Unii Energetycznej, które powinny uwzględnić priorytet budowy mocy rdzeniowych pozwalających na stabilną i bezpieczną pracę systemu elektroenergetycznego odpowiadającego na zapotrzebowanie rynku.

W kontekście przyszłej propozycji Wieloletnich Ram Finansowych po 2020 r. Polska ma świadomość, że UE stoi przed nowymi wyzwaniami, jednak nie oznacza to, że dotychczasowe stały się mniej ważne. Konieczne jest ostrożne podejście do reform budżetu UE tak, aby dotychczasowy dorobek nie został utracony. Obecne priorytety Unii Europejskiej (jak np. Wspólna Polityka Rolna czy polityka spójności, w tym w zakresie rozwoju infrastruktury transportu na zasadach obowiązujących aktualnie w polityce spójności UE) pozostają istotne dla rozwoju UE jako całości, a więc trzeba zapewnić im odpowiedni poziom finansowania. Niemniej, Polska popiera dyskusję o zwiększaniu efektywności wszystkich środków wydatkowanych z budżetu UE, dlatego wspiera inicjatywę „Budżet oparty na rezultatach”.

W obszarze rolnictwa, Rząd RP odnotowuje zapowiedzi KE dotyczące szerokich konsultacji w sprawie uproszczenia i modernizacji Wspólnej Polityki Rolnej. Odczytuje je jako rozpoczęcie formalnego procesu, który określić ma przyszły kształt tej polityki. Nie jest jednak jasne czy zapowiadane konsultacje będą uwzględnione w oczekiwanych do końca 2017 r. propozycjach dotyczących Wieloletnich Ram Finansowych po 2020 roku. Rząd RP uważa, że uwzględnianie opinii Platformy REFIT w tych pracach powinno brać pod uwagę, że nie wszystkie one uzyskały zbieżną ocenę grupy rządowej i pozarządowej. Z uwagą będzie także śledził, w jaki sposób KE uwzględni wnioski z prac Grupy Zadaniowej ds. rynków rolnych oraz Forum wysokiego szczebla ds. łańcucha dostaw żywności, w tym wnioski dotyczące pomocy rolników w tym łańcuchu.

W obszarze stosunków zewnętrznych, Rząd RP dostrzega konieczność zachowania równowagi geograficznej w zaangażowaniu UE w szeroko pojmowanym południowym wymiarze sąsiedztwa (z uwzględnieniem krajów Sahelu i relacji z Afryką w kontekście nielegalnej migracji) oraz we wschodnim sąsiedztwie UE. Działania w Afryce Północnej i na Bliskim Wschodzie nie mogą prowadzić do uszczuplenia funduszy przeznaczonych na realizację polityki wschodniej UE. Priorytetem działań UE jako globalnego aktora powinno być w równym stopniu kontynuowanie wsparcia procesu reform i budowy odporności na zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne w państwach wschodniego sąsiedztwa (w szczególności dotyczy to Ukrainy, Mołdawii i Gruzji). Rząd RP stoi na stanowisku, iż w obliczu pogarszającej się sytuacji bezpieczeństwa na wschodniej granicy, UE powinna stale wzmacniać swoją odporność na zagrożenia zewnętrzne, w tym hybrydowe oraz w obszarze zabezpieczenia dostaw energii. Niezbędne w tym kontekście pozostaje także kontynuowanie wsparcia dla krajów Partnerstwa Wschodniego oraz jasne opowiedzenie się za zachowaniem przez wschodnich sąsiadów suwerenności i integralności terytorialnej. UE powinna kontynuować swoją dotychczasową politykę sprzeciwu wobec sprzecznych z normami i zasadami prawa międzynarodowego zachowań państw trzecich.

W ramach podrozdziału Unia Demokratycznych Zmian Rząd RP dostrzega konieczność dostosowania procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą (PRAC) zawartej w wielu aktach prawnych UE do regulacji Traktatu z Lizbony. Jednak nie popiera automatycznego wyboru aktów delegowanych jako zmiennika PRAC. Rząd popiera prace nad dalszą implementacją Międzyinstytucjonalnego Porozumienia o lepszym stanowieniu prawa, w szczególności opracowanie wspólnej deklaracji Rady, Komisji i Parlamentu dot. priorytetowych i wymagających pilnej ścieżki legislacyjnej aktów z *Programu Prac Komisji na rok 2017*.

V. UZASADNIENIE STANOWISKA RZĄDU

Uzasadnienie stanowiska zostało opracowane z zachowaniem struktury tematycznej zastosowanej przez KE w części ogólnej komunikatu.

Pobudzenie zatrudnienia, wzrostu i inwestycji

KE wskazuje, że ważnym elementem pobudzenia zatrudnienia, wzrostu i inwestycji jest wsparcie dla osób młodych. KE zauważa, że w niektórych państwach poziom bezrobocia wśród ludzi młodych jest w dalszym ciągu zbyt wysoki. KE zamierza podejmować działania na rzecz usprawnienia implementacji Gwarancji dla Młodzieży, jak również uruchomić do końca 2016 r. Europejski Korpus Solidarności, inicjatywę służącą aktywizacji osób poniżej 30 roku życia poprzez szeroko rozumiany wolontariat.

KE przedstawi do końca 2017 r. propozycję Wieloletnich Ram Finansowych po 2020 r. Z punktu widzenia Rządu RP ważne jest, by propozycja ta nie naruszała kluczowych dla Polski priorytetów wydatkowych, tj. polityki spójności i Wspólnej Polityki Rolnej, a ewentualne reformy budżetu miały charakter ewolucyjny. Doceniając intencje KE co do oparcia propozycji na ocenie efektywności istniejących polityk i instrumentów budżetu UE, Rząd RP oczekuje, że będzie to rzetelna i uczciwa ocena dotycząca wszystkich działań i instrumentów, w tym również tych zarządzanych centralnie.

KE będzie kontynuować również prace nad wdrażaniem Planu działań UE dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym poprzez przedstawienie nowych inicjatyw w tym zakresie. W szczególności KE opublikuje projekt strategii w zakresie wykorzystania, ponownego wykorzystania oraz recyklingu tworzyw sztucznych, jak również szereg inicjatyw w zakresie wody, m.in. projekt rozporządzenia ws. minimalnych standardów jakości wody do ponownego użycia oraz nowelizację dyrektywy ws. jakości wody przeznaczonej do spożycia

przez ludzi. Ponadto KE zaproponuje wprowadzenie mechanizmu monitoringu wdrażania gospodarki o obiegu zamkniętym w celu zagwarantowania postępów w tym właśnie zakresie, co ma przynieść dalsze korzyści zarówno dla środowiska, jak i dla wzrostu gospodarczego w UE. Jednocześnie priorytetem dla KE pozostaje kontynuowanie prac nad tzw. pakietem odpadowym w ramach inicjatyw dotyczących gospodarki o obiegu zamkniętym. Prace odnośnie do odpadów będą polegać na wypracowaniu odpowiednich rozwiązań w dyrektywach ws. odpadów, ws. gospodarki opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, ws. składowania odpadów, ws. pojazdów wycofanych z eksploatacji, ws. baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów, jak również ws. zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. W obszarze środowiska, szereg aktów prawnych (w tym dyrektywa ptasia i siedliskowa) zostanie poddanych przeglądowi przed końcem 2017 r.

W zakresie rolnictwa, KE nie planuje publikacji żadnej nowej inicjatywy legislacyjnej. Zapowiada natomiast dalsze prace i szerokie konsultacje w sprawie uproszczenia i modernizacji Wspólnej Polityki Rolnej, mając na celu zwiększenie jej wkładu w realizację priorytetów politycznych KE i celów zrównoważonego rozwoju. Działania te mają się skupić na przyszłych priorytetach WPR, przy uwzględnieniu opinii Platformy REFIT, przy tym niezależnie od propozycji KE w zakresie przeglądu Wieloletnich Ram Finansowych. KE rozważy też ewentualne dalsze działania dotyczące pozycji rolników w łańcuchu żywnościowym, uwzględniając wyniki trwających prac Grupy Zadaniowej ds. rynków rolnych oraz Forum wysokiego szczebla ds. łańcucha dostaw żywności. KE planuje również prace nad uproszczeniem ustawodawstwa unijnego dotyczącego produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych, czego skutkiem ma być wyeliminowanie ponad 37 spośród 135 obowiązków informacyjnych po stronie producentów rolnych.

Działania zmierzające do uproszczenia ustawodawstwa unijnego będą również obejmować Wspólną Politykę Rybacką UE. Jak co roku, również w połowie 2017 r. KE opublikuje propozycje maksymalnych kwot połowowych dla państw członkowskich na Morzu Bałtyckim. KE rozważy również podjęcie prac dotyczących łańcucha dostaw żywności zależnie od wyników prac ciał pomocniczych KE. Równocześnie KE zamierza wycofać projekt rozporządzenia ws. nowej żywności (*novel food*) z uwagi na brak porozumienia w 2011 r. między Radą a PE w zakresie tej właśnie inicjatywy, jak również uchylili szereg aktów wykonawczych KE dotyczących bezpieczeństwa żywności.

Połączony jednolity rynek cyfrowy

W *Programie prac* KE zapowiada przegląd postępów w implementacji Strategii Jednolitego Rynku Cyfrowego oraz skoncentrowanie wysiłków na pełnym wykorzystaniu potencjału rynku cyfrowego. W tym celu zamierza opublikować w najbliższym czasie pozostałą część inicjatyw dotyczących pakietu VAT, w skład którego wchodzi propozycje legislacyjne dotyczące e-handlu, e-publikacji oraz e-booków. KE zapowiada także działania na rzecz zniesienia nadmiernych obciążeń w zakresie swobodnego przepływu danych, stanowiące komponent szerszej inicjatywy tj. ulepszania gospodarowania zasobem danych. KE zapowiada również ścisłą współpracę z legislatorami w celu terminowego przyjęcia opublikowanych już projektów legislacyjnych dotyczących m.in. umów o dostarczaniu treści cyfrowych, praw autorskich na jednolitym rynku cyfrowym, świadczenia audiowizualnych usług medialnych, transgranicznych usług doręczania paczek, zapewnienia możliwości transgranicznego przenoszenia na rynku wewnętrznym usług online w zakresie treści, w sprawie wykorzystywania zakresu częstotliwości 470-790 MHz w Unii oraz łączności internetowej w społecznościach lokalnych.

Rząd RP popiera dobór priorytetów w obszarze Jednolitego Rynku Cyfrowego, a w szczególności skoncentrowanie KE na wdrażaniu rozpoczętych już inicjatyw zamiast generowania nowych. W ocenie Rządu RP kluczowe znaczenie mają przegląd ram prawnych

dla sektora telekomunikacyjnego, reforma prawa autorskiego oraz inicjatywa umożliwiająca swobodny przepływ danych z uwagi na ich rolę w dalszej cyfryzacji wszystkich gałęzi gospodarki, jak i sektora publicznego. Jednocześnie Polska niezmiennie podkreśla, aby inicjatywy w zakresie jednolitego rynku cyfrowego pozytywnie oddziaływały na spójność UE i przyczyniały się do równomiernego rozkładu korzyści w ramach UE. Tylko wówczas Jednolity Rynek Cyfrowy będzie szansą na wyrównywanie poziomów między najlepiej i najsłabiej rozwiniętymi obszarami, a nie ich pogłębianie. Polska pozytywnie odnosi się także do propozycji WIFI4EU, która może stanowić wsparcie dla procesu cyfryzacji, w szczególności w mniej zamożnych społecznościach lokalnych.

Stabilna unia energetyczna z perspektywiczną polityką w kwestii zmiany klimatu

KE jako priorytet na 2017 wskazuje działania na rzecz implementacji Porozumienia Paryskiego i rezolucji ICAO dot. ograniczenia emisji w transporcie lotniczym.

Ponadto KE zamierza uzupełnić Europejską Strategię na rzecz mobilności niskoemisyjnej o działania mające na celu zwiększenie efektywności środków transportu i stopniowe eliminowanie zanieczyszczeń emitowanych przez pojazdy mechaniczne zgodnie z zasadą „zero emission”. Powyższe działania mają zostać osiągnięte m.in. poprzez system „korzystający i zanieczyszczający płaci” (*user-pay and polluter-pay*). Zdaniem KE, zmiana przepisów dotyczących eurowiniety oraz usługi EETS (elektroniczny system poboru opłat) w powyższym kierunku stanowi propozycję ulepszeń dla państw członkowskich stosujących opłaty drogowe, w tym interoperacyjność systemu usługi EETS. Potrzeba stymulowania rozwoju nisko- bądź zero-emisyjnych środków transportu wynika z rosnącego zapotrzebowania na transport drogowy i zwiększającego się wykorzystywania paliw tradycyjnych. Dodatkowo, postępująca urbanizacja powoduje większe natężenie ruchu w miastach, a w konsekwencji pogorszenie jakości powietrza. Potrzeby sektora transportu w zakresie redukcji emisji CO₂ i zanieczyszczeń powietrza mogą jednocześnie stanowić bodziec do rozwoju nowych technologii, specjalizacji i miejsc pracy oraz wzmocnienia konkurencyjności gospodarek państw członkowskich UE. Rząd RP sprzyja takiemu działaniu, ponieważ inicjatywy KE w zakresie niskoemisyjnego transportu doskonale wpisują się w priorytet Rządu RP jakim jest rozwój elektromobilności w Polsce. Rząd RP wyraża zainteresowanie rozwojem nowych technologii w przemyśle motoryzacyjnym, upatrując w tym szansę dla przemysłu krajowego na wypracowanie nowych specjalizacji, a w konsekwencji wzmocnienie jego wiodącej pozycji na rynku międzynarodowym.

Ponadto KE zapowiada dalsze rozwijanie koncepcji unii energetycznej. W listopadzie 2016 roku ma zostać zaprezentowany pakiet poświęcony nowej architekturze rynku energii elektrycznej, zmianom w kompetencjach ACER, operacjonalizacji unii energetycznej, czyli systemowi zarządzania (*governance of the Energy Union*) a także propozycji w zakresie efektywności energetycznej i druga dyrektywa ws. promocji energii z OZE. KE wskazuje również, iż inicjatywy przez nią przedstawione w latach 2015-2016, zwłaszcza te dotyczące bezpieczeństwa dostaw gazu, systemu handlu emisjami, sektora non-ETS oraz LULUCF, powinny zostać przez PE i Radę potraktowane jako priorytetowe.

Zaniepokojenie Rządu RP budzi zbyt ambitne podejście KE do kwestii ograniczeń emisji gazów cieplarnianych przez państwa członkowskie w latach 2021–2030 w sektorze non-ETS, które mogą prowadzić do wymuszenia na krajach UE dodatkowych redukcji w porównaniu do zobowiązań deklarowanych w ramach Porozumienia Paryskiego oraz z drugiej strony działania na forum Rady na rzecz osłabienia mechanizmów współpracy regionalnej, solidarności i transparentności na rynku gazu przy zbyt pasywnej postawie KE w sprawie ww. legislacji, jak i w sprawie projektu Nord Stream 2.

Pogłębiony i bardziej sprawiedliwy rynek wewnętrzny oparty na wzmocnionej bazie przemysłowej

KE zapowiada kontynuację prac nad konkretnymi inicjatywami mającymi na celu wdrożenie przyjętej w październiku 2015 r. Strategii Rynku Wewnętrznego. Polska uważa za priorytetowe inicjatywy na rzecz dalszej integracji rynku wewnętrznego usług (w tym inicjatywę Europejskiej Karty Usługowej, która ma zostać przedstawiona w ramach tzw. pakietu usługowego), ułatwień dla przedsiębiorców (MSP i *start-upów*) i poprawy stosowania reguł rynku wewnętrznego. Rząd RP z zainteresowaniem będzie obserwował działania w odniesieniu do rynku usług, upatrując w nim możliwości rozwoju polskich firm i zdyskontowania istniejącej przewagi komparatywnej. Rząd RP uważa, że dalsza liberalizacja rynku poprzez poprawne wdrożenie dyrektywy usługowej, eliminację barier oraz wprowadzenie ułatwień w sferze administracyjnej powinna umożliwić rozwój zarówno tradycyjnych usług, jak też nowych modeli biznesowych wykorzystujących nowe technologie. Ponadto KE planuje podjęcie działań w ramach pakietu regulacji dotyczących własności intelektualnej.

W obszarze swobodnego przepływu towarów, KE ma podjąć działania w celu szerszego stosowania zasady wzajemnego uznawania na rynku wewnętrznym, jak również wyeliminowania produktów niezgodnych z legislacją unijną. Przedsiębiorcy i konsumenci powinni uzyskać pewność prawną co do bezpieczeństwa wyrobów wprowadzanych na rynek wewnętrzny UE. W oparciu o strategię niskoemisyjnej mobilności KE zamierza również podejmować działania na rzecz odbudowy zaufania do przemysłu motoryzacyjnego, uwzględniające wyzwania strukturalne, które stoją przed branżą motoryzacyjną w UE. PL będzie wspierała wysiłki KE w zakresie regulacji środowiskowych, efektywnego wykorzystania zasobów oraz normalizacji w celu ułatwienia rozwoju innowacyjnych pojazdów, w tym autonomicznych.

W obszarze rynku wewnętrznego KE skoncentruje się również na wzmocnieniu egzekwowania obowiązujących przepisów poprzez m.in. poprawę procesu wdrażania legislacji oraz rozwiązywania sporów, w tym przy użyciu systemu SOLVIT.

Rząd RP z zainteresowaniem będzie obserwował prace KE nad ramami prawnymi dla indywidualnych produktów emerytalnych w celu wyeliminowania istniejących barier na rynku, co powinno przyczynić się do zwiększenia konkurencji i poprawy oferty dla potencjalnych konsumentów. W zakresie polityki podatkowej, Rząd RP popiera celowość podjęcia przez KE działań zmierzających do zapewnienia sprawiedliwego i skutecznego systemu opodatkowania osób prawnych w UE. Rząd RP będzie aktywnie uczestniczył w pracach nad wprowadzeniem wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych (CCCTB), które będą prowadzone w ramach podejścia dwuetapowego, zakładającego najpierw porozumienie w kwestii wspólnej podstawy opodatkowania, a następnie w kwestii konsolidacji. Rząd RP liczy również, że KE będzie realizowała swoje dążenie, aby zyski osób prawnych podlegały opodatkowaniu podatkiem dochodowym w państwie, w którym przedsiębiorstwo faktycznie prowadzi działalność gospodarczą, tj. tam, gdzie zyski rzeczywiście powstały. Jedną z ważniejszych inicjatyw legislacyjnych w 2017 r. będzie propozycja wprowadzenia w UE jednolitego systemu VAT dla handlu transgranicznego w oparciu o zasadę opodatkowania w kraju przeznaczenia towarów. Rząd RP z zainteresowaniem będzie śledził prace nad eliminacją nadużyć podatkowych związanych z handlem wewnątrzunijnym, a jednocześnie będzie wspierał działania KE na rzecz ułatwień administracyjnych związanych z podatkiem VAT dla małych przedsiębiorstw. W zakresie VAT rząd RP będzie się także przyglądał inicjatywie przyznania państwom członkowskim zwiększonej elastyczności w stosowaniu obniżonych stawek VAT zgodnie z zapowiedziami KE z komunikatu dotyczącego planu działania w sprawie VAT.

Rząd RP przyjmuje z zainteresowaniem dalsze prace na rzecz rozwoju sektora kosmicznego w zakresie zapewnienia bezpiecznych i efektywnych usług komunikacji satelitarnej dla władz publicznych (GOVSATCOM).

W obszarze transportu, planowane przez KE tzw. inicjatywy drogowe będą obejmowały szereg kwestii dotyczących funkcjonowania rynku przewozów drogowych, jak m.in. dostęp do rynku (w tym reguły dotyczące przewozów kabotażowych), warunki zatrudnienia kierowców, zwalczanie nadużyć i nieuczciwych praktyk (problem tzw. przedsiębiorstw-skrzynek pocztowych) czy rynek autobusów.

Z punktu widzenia Polski szczególne znaczenie będzie mieć dyskusja na temat ewentualnego zastosowania przepisów ws. delegowania pracowników do transportu drogowego. Polska jest przeciwna temu rozwiązaniu wskazując na szczególny charakter operacji w międzynarodowym transporcie drogowym. Objęcie mobilnych pracowników transportu drogowego regułami delegowania pracowników i związanymi z tym rozbudowanymi wymogami administracyjnymi stanowiłoby nadmierne obciążenie dla przewoźników drogowych i mogłoby wyeliminować szereg przedsiębiorców z rynków pozostałych państw członkowskich, co stoi w sprzeczności z fundamentalnymi swobodami rynku wewnętrznego UE. W ocenie Polski, dyskusja na temat kształtu rynku przewozów drogowych powinna w pierwszej kolejności koncentrować się na możliwościach jego dalszej liberalizacji, mając na względzie rolę sektora transportu w rozwoju gospodarczym UE.

Pogłębiona i bardziej sprawiedliwa unia gospodarcza i walutowa

KE zamierza kontynuować prace nad wdrożeniem propozycji w zakresie reformy Unii Gospodarczej i Walutowej wynikających z Raportu Pięciu Przewodniczących. Z punktu widzenia Polski szczególnie istotny jest fakt, że zmiany na tym etapie odbywają się w ramach obowiązujących Traktatów, co jest zbieżne z naszymi interesami.

W I kwartale 2017 r. KE zamierza opublikować białą księgę dotyczącą przyszłości UE, zawierającą propozycje dot. II etapu pogłębiania UGW. W tym kontekście KE planuje przegląd Paktu Stabilności i Wzrostu. Przeprowadzony ma zostać również przegląd Europejskiego Systemu Organów Nadzoru Finansowego (ESFS), aby wzmocnić skuteczność i efektywność nadzoru na poziomie zarówno makro- i mikro- ostrożnościowym. KE podejmie także działania mające na celu włączenie treści postanowień Traktatu o Stabilności, Koordynacji i Zarządzaniu Unii Gospodarczej i Walutowej do ram prawnych UE, zgodnie z art. 16 ww. Traktatu. Polska będzie stała na stanowisku aby odbywało się to z zachowaniem zasady pełnej transparentności dla krajów spoza strefy euro.

KE będzie zaangażowana w promowanie społecznej konwergencji i wzmocnienia społecznego wymiaru integracji europejskiej. Opierając się na wynikach trwających do końca 2016 r. konsultacji społecznych, KE zamierza przedstawić w 2017 r. Europejski Filar Praw Socjalnych. W opinii Rządu RP, koncepcja Europejskiego Filaru Praw Socjalnych wymaga dalszej pogłębionej dyskusji, zarówno ze względu na powiązania nowej inicjatywy KE z szeregiem obowiązujących już instrumentów prawnych, jak również ze względu na podział kompetencji pomiędzy państwami członkowskimi a UE w obszarze polityki społecznej i zatrudnienia. Rząd RP wyraża zaniepokojenie, że Filar będzie skutkował dążeniem do ujednoczenia standardów socjalnych w całej UE. Mimo iż Filar skierowany jest do państw strefy euro i ewentualnie innych zainteresowanych państw członkowskich, to należy podkreślić, że tematyka wymiaru społecznego jest nierozdzielnie związana z konkurencyjnością i jest przedmiotem uzasadnionego zainteresowania wszystkich państw UE, a rozwiązania przyjęte dla strefy euro mają realny wpływ na gospodarki państw niewchodzących w jej skład. Z tego też względu Rząd RP będzie zaangażowany w dyskusję

na temat wzmocnienia wymiaru społecznego UGW i będzie przeciwdziałał przyjęciu instrumentów niekorzystnych z punktu widzenia polskich interesów gospodarczych.

Rozsądna i wyważona umowa o wolnym handlu ze Stanami Zjednoczonymi

W *Programie prac* KE poświęca wiele uwagi kwestiom związanym z utrzymywaniem stosunków handlowych z krajami pozaunijnymi. Deklaruje kontynuację prac nad porozumieniami o wolnym handlu ze Stanami Zjednoczonymi, Japonią, Meksykiem, Tunezją oraz krajami MERCOSUR i ASEAN. KE zamierza również przedstawić projekty mandatów do prowadzenia negocjacji handlowych z Turcją, Australią, Nową Zelandią oraz Chile.

Rząd RP opowiada się za takimi relacjami handlowymi UE z partnerami zewnętrznymi, które w pierwszej kolejności nie zagrażają konkurencyjności gospodarek unijnych. Priorytetem powinny być relacje sprzyjające reindustrializacji oraz zapobiegające ucieczce przemysłu poza granice UE, a także chroniące europejskie rolnictwo, opierające się na wysokich standardach w zakresie produkcji żywności. Jednym z priorytetów dla Rządu jest wzmocnienie unijnego systemu instrumentów ochrony handlu (TDI) celem wyrównywania szans europejskiego przemysłu w sytuacji stosowania nieuczciwych praktyk przez partnerów handlowych UE.

Jednocześnie Rząd RP stoi na stanowisku, iż Wspólna Polityka Handlowa nie powinna być wyłączona z procesu refleksji nad reformą UE. Rząd RP dostrzega przestrzeń dla pogłębienia procesu konsultacji i komunikacji ze społeczeństwem obywatelskim, dlatego będzie starał się proponować rozwiązania, które wzmocnią w tym procesie rolę państw narodowych, nie osłabiając jednocześnie efektywności procesu negocjacyjnego ze strony UE. Rozpoczęcie negocjacji kolejnych umów handlowych powinno być poprzedzone precyzyjną oceną skutków każdej z umów dla gospodarki UE.

Rząd RP opowiada się za wzmocnieniem transatlantyckich relacji gospodarczo-handlowych, w tym w ramach negocjowanej obecnie przez UE z USA umowy TTIP (Transatlantyckie Partnerstwo w dziedzinie Handlu i Inwestycji), jednak na pierwszym miejscu stawia kwestie jakości tego porozumienia, a nie chęć szybkiego zakończenia negocjacji. Tym samym Rząd RP będzie zmierzał do zapewnienia realizacji defensywnych interesów w obszarze towarów energochłonnych i rolnictwa.

Obszar sprawiedliwości i przestrzegania praw podstawowych, którego podstawą jest wzajemne zaufanie

Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa wewnętrznego w UE oraz walka z terroryzmem mają priorytetowy charakter dla Polski. Rząd RP deklaruje pełne wsparcie zapowiadanych działań KE w zakresie wzmocnienia kontroli granic zewnętrznych UE przy systematycznym wykorzystaniu już funkcjonujących narzędzi IT, takich jak m.in. System Informacji Schengen. Konieczne jest zapewnienie interoperacyjności systemów informatycznych i dostosowanie ich funkcjonalności do potrzeb właściwych organów. Rząd RP z uwagą odniesie się do nowych propozycji, w tym projektowanego Europejskiego Systemu Informacji o Podróżach i Zezwoleniach na Podróż (ETIAS) czy Systemu Wjazdu i Wyjazdu (EES). Działania ukierunkowane na realizację powyższych celów powinny jednakże następować przy pełnym poszanowaniu wymogów dotyczących ochrony danych i praw podstawowych, jak również z uwzględnieniem skutków finansowych dla budżetu UE i państw członkowskich.

W *Programie prac na rok 2017* KE odnosi się również do przyjętego rozporządzenia o ochronie danych w UE (wejdzie w życie w 2018 roku) i deklaruje zapewnienie takiej samej ochrony danych w instytucjach UE i powiązanych strukturach. Wskazuje też na konieczność podniesienia standardów wymiany danych z państwami trzecimi. Działania te mają istotne znaczenie dla Polski.

Rząd RP pozytywnie odnosi się do zapowiedzi kontynuacji procesu przystąpienia Unii Europejskiej do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka rozpoczętego w grudniu 2009 r. Pomimo negatywnej opinii (nr 2/13, 18 grudnia 2014 r.), w której Trybunał Sprawiedliwości UE uznał, że projekt umowy dotyczącej przystąpienia UE do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka jest niezgodny z Traktatami, w opinii Rządu konieczne jest podjęcie starań na rzecz odblokowania *dossier* i kontynuowania procesu. Polska będzie wspierać Komisję w jej działaniach prowadzących do znalezienia rozwiązania zaistniałej sytuacji spowodowanej negatywną opinią Trybunału.

W kierunku nowej polityki w dziedzinie migracji

Rząd RP odnotowuje szeroko zakrojone działania KE ukierunkowane na kwestie migracyjne zarówno w zakresie lepszej regulacji legalnego napływu, jak i przeciwdziałania nielegalnej migracji.

Rząd RP dostrzega potrzebę całościowego i długoterminowego podejścia UE do kwestii rozwiązania problemu migracji w UE. Dużą wagę przywiązuje przede wszystkim do kwestii ochrony granic i kontroli przepływu migrantów. W tym kontekście Rząd RP z zadowoleniem przyjmuje utworzenie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz zintensyfikowanie wysiłków na rzecz uzyskania jak najszybszej i pełnej operacyjności przez tę Agencję.

Istotnym elementem w zapobieganiu i walce z nielegalną migracją są działania zewnętrzne, ukierunkowane na współpracę z państwami trzecimi. W tym zakresie niezbędne jest podjęcie szerokiej współpracy z państwami pochodzenia i tranzytu migrantów, zwłaszcza w Afryce i Azji. Należy skupić się na polityce powrotowej, readmisji i zarządzaniu granicami oraz zwiększeniu efektywności europejskiej polityki rozwojowej. Dlatego też Rząd RP z zadowoleniem odnotowuje dotychczas podjęte działania w tym zakresie, porozumienie z Turcją, rozpoczęte negocjacje porozumień migracyjnych z priorytetowymi państwami afrykańskimi (*migration compacts*) oraz wdrażane nowe instrumenty pomocy finansowej.

Istotne jest również wspieranie w walce z nielegalną migracją państw trzecich, sąsiadujących z UE poprzez pomoc w ochronie granic. Rząd RP bierze aktywny udział w niesieniu tego rodzaju wsparcia zarówno w ramach działań dwustronnych, jak i koordynowanych przez Frontex i jest gotów do dalszej współpracy.

Polska zauważa konieczność przeprowadzenia reformy Wspólnego Europejskiego Systemu Azylowego, w tym wzmocnienia Europejskiego Zautomatyzowanego Systemu Rozpoznawania Odcisków Palców (Eurodac), utworzenia Europejskiej Agencji ds. Azylu oraz innych instrumentów prawnych regulujących zasady przyznawania ochrony międzynarodowej. Niemniej, nie wyrażamy zgody na ustanowienie jakiegokolwiek obowiązkowego i automatycznego instrumentu przyjmowania uchodźców lub wnioskodawców o ochronę międzynarodową. Rząd RP oczekuje od KE wytyczenia nowych kierunków prac legislacyjnych w tym obszarze tak, aby możliwe było osiągnięcie satysfakcjonującego kompromisu w duchu solidarnego i dobrowolnego udziału państw członkowskich w walce z presją migracyjną.

Silniejszy aktor globalny

W opinii KE, priorytetowymi działaniami UE w 2017 r. w zakresie szeroko pojętej polityki zagranicznej są m.in. implementacja Europejskiej Strategii Globalnej oraz zrewidowana Europejska Polityka Sąsiedztwa. Działając w ich ramach, KE zamierza nadal wdrażać wszystkie instrumenty jakimi dysponuje, aby wspierać państwa partnerskie w stabilizacji gospodarczej i politycznej oraz reformach. Intencją KE jest również współtworzenie poczucia stabilności i dobrobytu wraz z krajami kandydującymi do UE poprzez realizację polityki

rozszerzenia. Priorytetami KE w zakresie stosunków zewnętrznych jest również rewizja strategii UE wobec Syrii oraz zaktualizowanie priorytetów partnerstwa UE-Afryka.

Bezpieczeństwo UE jest powiązane ze stabilnym i bezpiecznym otoczeniem Unii, dlatego Polska podkreśla wagę sprawnej implementacji Europejskiej Strategii Globalnej, która powinna przede wszystkim przyczynić się do zwiększenia jedności i spójności działań UE. Polska oczekuje, że państwa członkowskie będą w te prace w pełni zaangażowane. Niezbędne jest również zapewnienie spójności pomiędzy działaniami wynikającymi z wdrażania strategii oraz zrewidowaną polityką sąsiedztwa UE. Priorytetami Polski w zakresie wdrażania Strategii pozostaną kwestie bezpieczeństwa oraz działania we wschodnim sąsiedztwie UE. Polska wspierać będzie działania mające na celu zwiększenie efektywności unijnej Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO), dbając jednocześnie o wzmocnienie odporności naszych bezpośrednich sąsiadów do radzenia sobie z takimi wyzwaniami jak wojna hybrydowa lub nielegalna migracja. Rząd RP podkreśla przy tym, iż wzmocnienie WPBiO powinno być spójne z działaniami i zobowiązaniami sojuszniczymi w ramach NATO i nie powinno prowadzić do zbędnego dublowania planowania obronnego NATO. Jednocześnie odnotowujemy, że główną rolę w zakresie wdrażania priorytetów zidentyfikowanych w części „Silniejszy aktor globalny”, w tym w zakresie wdrażania Europejskiej Strategii Globalnej, odgrywa Wysoki Przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz Rada UE. Rząd RP z uwagą będzie śledził prace nad nową propozycją Europejskiego Funduszu Obrony, mającego na celu wzmocnienie wspólnych badań i innowacji europejskiego przemysłu obronnego oraz nad Europejskim Planem Działania w zakresie obronności (EDAP) Komisji Europejskiej, podtrzymując stanowisko w sprawie konieczności zrównoważenia i inkluzywności działań na rzecz rozwoju Europejskiej Bazy Technologiczno-Przemysłowej Sektora Obronnego.

Unia demokratycznych zmian

KE podkreśla znaczenie agendy *Better Regulation* oraz zasad przejrzystości i odpowiedzialności za podejmowane działania. KE deklaruje zaangażowanie w implementację Międzyinstytucjonalnego Porozumienia ws. lepszego stanowienia prawa oraz współpracę na rzecz uzgodnienia Międzyinstytucjonalnego Porozumienia ws. obowiązkowego rejestru przejrzystości. Zwiększenie przejrzystości działania UE jest jednym z ważniejszych priorytetów KE pod przewodnictwem J.C. Junckera, wyrażonym w wytycznych politycznych jego mandatu zaprezentowanych 15 lipca 2014 r. w PE. Rząd RP uznaje zasadę przejrzystości i dążenie do zmian w rejestrze przejrzystości jako element zaangażowania w reformę procesu kształtowania polityki UE, która ma służyć odnowieniu zaufania obywateli do instytucji UE.

Ponadto KE zapowiada przegląd obowiązujących procedur służących przyjmowaniu aktów delegowanych i wykonawczych. KE będzie dążyć również do poprawy wdrażania prawa UE poprzez przedstawienie m.in. pakietu rozwiązań na rzecz lepszego egzekwowania reguł rynku wewnętrznego.

Pomimo postępu w uwzględnianiu potencjalnych skutków regulacji UE w procesie legislacyjnym, KE bardzo rzadko dokonuje oceny wpływu na poszczególne państwa i regiony. W ocenie Rządu RP, każda inicjatywa o potencjalnie silnym asymetrycznym oddziaływaniu na regiony powinna być analizowana za pomocą tzw. testu terytorialnego, zawartego w zestawie narzędzi do lepszego stanowienia prawa (*Better Regulation „toolbox”*).

VI. STANOWISKO PARTNERÓW SPOŁECZNYCH

Projekt stanowiska Rządu nie był poddawany uzgodnieniom z partnerami społecznymi. Takim konsultacjom społecznym – prowadzonym przez właściwe ministerstwa i urzędy centralne zgodnie z obowiązującymi przepisami i procedurami – będą jednakże poddawane poszczególne propozycje legislacyjne i pozalegisłacyjne ujęte w *Programie prac Komisji na rok 2017*, które będą przedstawiane w nadchodzącym roku.

VII. WNIOSKI

Stanowisko Rządu RP wobec *Programu prac Komisji na rok 2017* identyfikuje kluczowe z punktu widzenia Polski interesy ofensywne i defensywne na tle planowanych działań i inicjatyw KE.

Aktywność ministerstw i urzędów centralnych (z wykorzystaniem ekspertów narodowych delegowanych do instytucji i agencji UE) oraz Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE ukierunkowana zostanie na włączenie się na jak najwcześniejszym etapie w dyskusję na temat propozycji KE i promowanie postulatów Polski, jeszcze przed oficjalnym przedstawieniem poszczególnych inicjatyw, tak aby zapewnić ich optymalny kształt. Adresatem tych działań będzie przede wszystkim KE, ale również pozostałe instytucje Unii Europejskiej oraz państwa członkowskie UE.